

**KRETINGOS RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS KRETINGOS
LIGONINĖS
KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA 2017 – 2019 METAMS**

**I. SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Korupcijos prevencijos 2017–2019 metų programos (toliau – programa) paskirtis – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos ir kontrolės sistemą 2017–2019 metais.
2. Programa apima svarbiausias korupcijos prevencijos įstaigoje nuostatas. Programa orientuota į korupcijos rizikos veiksnių mažinimą ir šalinimą, taip pat korupcijos rizikos veiksnių valdymą.

3. Programoje vartojamos sąvokos:

3.1. **korupcijos rizikos veiksniai** – priežastys, sąlygos, įvykiai ir aplinkybės, dėl kurių gali būti padarytas korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas.

3.2. **korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas** – valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens administracinis, darbo drausmės ar tarnybinis nusižengimas, padarytas tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant arba reikalaujant turinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui, taip pat ją priimant, kai tai daroma piktnaudžiaujant tarnybine padėtimi, viršijant įgaliojimus, neatliekant pareigų, pažeidžiant viešuosius interesus, taip pat korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

3.3. **kitos programoje vartojamos sąvokos** atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose įstatymuose apibrėžtas sąvokas.

4. **programos misija** – šalinti prielaidas korupcijai viešojoje įstaigoje Kretingos ligoninėje (toliau –ligoninėje) atsirasti ir plisti, kontroliuoti, kad visos lėšos, skiriamos sveikatos apsaugai, būtų panaudojamos kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms, pacientų teisėms ir laisvėms užtikrinti.

Korupcijos prevencijos ligoninėje programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (žin., 2002 m., Nr. 57-2297; 2003 m., Nr. 38-1728; 2008 m., Nr. 71-2700), Lietuvos Respublikos seimo nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija programos patvirtinimo“ (žin., 2002, Nr. 10-355; Nr. 60-2346), Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl šakinės korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2015-2019 metų programos patvirtinimo“ (2015 m. gruodžio 10 d. Nr. V-1433) ir Korupcija programos patvirtinimo“ (žin., 2002, Nr. 10-355; Nr. 60-2346), Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl šakinės korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros korupcijos programos patvirtinimo“ (žin., 2002, Nr. 10-355; Nr. 60-2346), Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl šakinės korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2015-2019 metų programos patvirtinimo“ (2015 m. gruodžio 10 d. Nr. V-1433) ir „Šakinės korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2015-2019 metų programos įgyvendinimo 2015-2019 metų priemonių plano“ rekomendacijomis.

5. **Korupcija** – ligoninės darbuotojo tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas.

6. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, tarpininko kyšininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas.

II. SKYRIUS

KORUPCIJOS PRIELAUDŲ ANALIZĖ

PIRMAS SKIRSNIS

7. Bendrosios korupcijos prielaidos ligoninėje:

7.1. **socialinės** (santykinai maži medicinos personalo atlyginimai);

7.2. **teisinės** (teisės aktų dažnas keitimas, nepakankamas metodikų tobulumas ar jų nebuvimas, nepakankamas savo teisių ir pareigų išmanymas);

7.3. **institucinės** (darbuotojų, žinančių apie korupcijos atvejus, nenoras ar baimė dalyvauti antikorporcinėje veikloje);

7.4. **specifinės prielaidos ligoninės veikloje** (galimi vienpusė ar nepakankama informacija apie teikiamas nemokamas ir mokamas sveikatos priežiūros paslaugas, apie pacientų teises ir galimybes, apie medicininės paskirties aparatūros, vaistų, slaugos priemonių ir kt. viešuosius pirkimus ir užsakymus, centralizuotus pirkimus ir kt.).

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO 2014-2016 METAIS

REZULTATAI

ANTRAS SKIRSNIS

8. Korupcijos prevencijos programos parengimas ir priemonių plano įgyvendinimas tikslinimas VšĮ Kretingos ligoninėje.

9. Korupcijos rizikos analizės atlikimas įstaigoje.

10. Dirbančiųjų mokymas korupcijos prevencijos klausimais gamybinių pasitarimų metu dalyvaujant korupcijos prevencijos komisijos nariams.

11. Padidėjęs koncentruotos informacijos pateikimas ir prieinamumas pacientams:

11.1. informacija apie atsakomybę už korupcinio pobūdžio veiksmus, baudžiamąją atsakomybę šalinančias aplinkybes;

11.2. įstaigos skelbimų lentose apie valstybės laiduojamų paslaugų teikimo tvarką ir jų kainas bei teikiamas mokamas paslaugas ir jų kainas;

11.3. medikų elgesio kodeksas,

11.4. medikų elgesio taisyklės, susidūrus su korupcinio pobūdžio veiksmais;

11.5. medicinos normos (konkreto gydytojo, specialisto teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė);

11.6. informacija apie medicininės reabilitacijos paslaugas;

11.7. bendroje ligonių apklausų anketose apie teikiamų paslaugų kokybę, prieinamumą, įtraukti keli galimos korupcijos pasireiškimo klausimai;

11.8. informacija įstaigos internetinėje svetainėje apie korupcijos prevencijos programas, jų įgyvendinimo priemonių planus. Telefonai, adresai, kontaktiniai duomenys įstaigos administracijos, nuorodos SAM, STT, kur kreiptis įtarus ar įvykus korupcijos pasireiškimui;

11.9. pateikta informacija, kur pacientas gali susipažinti su įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, kur pacientai gali palikti anoniminį pranešimą ar skundą ir kt.

LIGONINĖS VEIKLOS FUNKCIJOS, SRITYS, KURIOSE GALIMAS KORUPCIJOS

PASIREIŠKIMAS

TREČIAS SKIRSNIS

12. Galimas įstaigoje korupcijos pasireiškimas:

12.1. prekių ir/ar paslaugų viešieji pirkimai;

12.2. darbuotojų privačių ir viešųjų interesų nesuderinamumas;

12.3. nepakankamai kokybiškas medicininis paslaugų teikimas;

12.4. nepakankamas medicinos darbuotojų personalinės atsakomybės buvimas;

12.5. nepagrįstas kai kurių išteklių naudojimas;

12.6. nemokamų ir mokamų gydymo ir slaugos paslaugų teikimas.

III. SKYRIUS

GALIMOS KORUPCIJOS LIGONINĖJE PASEKMĖS

13. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius sveikatos sistemoje, dėl ko gali:

13.1. sumažėti sveikatos sistemos veiksmingumas, pablogėti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybė;

13.2. atsirasti socialinė įtampa, kuri mažina pasitikėjimą sveikatos apsaugos priežiūra;

13.3. sumažėti pacientų pasitikėjimas ligoninėje teikiamomis paslaugomis, medikų profesine kompetencija;

13.4. pablogėti viešojo administravimo kokybė ir užsimegzti farmacijos bei kitų įmonių, prekiaujančių medicinos prekėmis ir prietaisais, ryšiai su korumpuotais darbuotojais.

14. Atsižvelgiant į šias pasekmes ir aiškiai suvokiant korupcijos pasireiškimo prielaidas, galima numatyti veiksmingas korupcijos prevencijos programos poveikio priemones.

IV. SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJOS BENDRIEJI TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

15. Korupcijos prevencija ligoninėje – tai galimos korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos vykdymo priemonių planą, taip pat poveikis ligoninės darbuotojams, siekiant juos atitolinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

16. Korupcijos prevencijos ligoninėje tikslas – kryptingas ir pastovus korupcijos prevencijos politikos vykdymas, skaidresnės, veiksmingesnės ir viešesnės ligoninės darbuotojų veiklos užtikrinimas:

16.1. korupcijos prielaidų išaiškinimas ir šalinimas, nes programa pagrįsta korupcijos prevencijos principais, bendradarbiavimu su visuomene, jos švietimu ir parama bei teisės pažeidimų įvertinimu;

16.2. veiksmingos korupcijos prevencijos siekimas ir bendros antikorupcinės kultūros įstaigoje ugdymas;

neišvengiamos atsakomybės už neteisėtas veikas principo įgyvendinimas;

16.3. programoje numatytas priemonės sieti su socialinių problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo atsirandančių korupcijos prielaidų ligoninėje, ginti visuotinai pripažįstamas žmogaus, kaip paciento, teises ir laisves, ligoninės darbuotojų teises ir laisves bei nepažeisti nekaltumo prezumpcijos.

17. Svarbiausi korupcijos prevencijos programos uždaviniai:

17.1. nuosekliai įgyvendinti įstatymo viršenybės principą, nustatant aiškias sprendimų priėmimo procedūras, pašalinant procedūrų bei tvarkų spragas, dėl kurių gali atsirasti sąlygos korupcijai;

17.2. nustatyti ir šalinti korupcijos prielaidas;

17.3. užtikrinti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą;

17.4. analizuoti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus, skundus ir kt.) dėl korupcijos ligoninėje;

17.5. nustačius korupcijos prielaidas, imtis priemonių joms šalinti;

17.6. rinkti informaciją apie išaiškintus korupcijos atvejus įstaigoje, juos analizuoti ir, suderinus su ligoninės vyriausioju gydytoju, pavišinti kitiems ligoninės darbuotojams;

17.7. didinti ligoninės darbuotojų atsakomybę ir atskaitomybę, sudaryti sąlygas darbuotojams tobulintis ar savarankiškai kelti kvalifikaciją;

17.8. viešųjų pirkimų srityje išvengti darbuotojų piktnaudžiavimo, vykdant viešuosius pirkimus, tinkamai parengti tiekėjams perkamų prekių, paslaugų ar darbų technines specifikacijas, nepažeidžiant tiekėjų lygiateisiškumo, derinti kiekybinį ir kokybinį pasiūlymo vertinimą. komisijos nariai negali priimti sprendimų, dalyvauti juos priimant, ar vykdyti pavedimų, kurie susiję su jų privačiais interesais;

17.9. GKK darbe užtikrinti antikorupcinės programos nuostatų laikymąsi;

17.10. užtikrinti korupcijos prevencijos priemonių taikymą ir tinkamą šios programos priemonių įgyvendinimo administravimą bei kontrolę;

17.11. skatinti darbuotojus pranešti apie galimas korupcijos apraiškas ligoninėje ir užtikrinti, kad jie bus apsaugoti nuo persekiojimo dėl geranoriško pranešimo apie pažeidimus;

17.12. didinti antikorupcinio švietimo sklaidą.

V SKYRIUS KORUPCINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

18. Gavus informacijos dėl galimų ar korupcinių veikų, turinčių nusikalstamos veikos požymių, nedelsiant informuoti įstaigos vadovą, SAM per 5 dienas, STT per 10 dienų.

19. Siekiant veiksmingo korupcinių teisės pažeidimų tyrimo, būtina:

19.1. sudaryti sąlygas įstaigos darbuotojams, kitiems visuomenės piliečiams anonimiškai pranešti vadovybei savo įtarimus dėl galimos personalo korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

19.2. reguliariai tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos. išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl įstaigų darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir atlikti savo kompetencijos tyrimus;

19.3. išaiškinus ar pasitvirtinus informacijai apie korupcijos faktą bei esant įtarimui dėl galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, nustatyta tvarka informuoti administraciją.

VI SKYRIUS PROGRAMOS FINANSAVIMAS

20. Ši programa vykdoma iš ligoninės biudžeto asignavimų.

VII SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

21. Korupcijos prevencijos programos sveikatos sistemoje uždaviniams įgyvendinti sudaromas programos priemonių vykdymo planas, kuris nustato uždavinius, tikslus, priemones, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

22. Šios korupcijos prevencijos programos nuostatas (jos įgyvendinimo priemones) vykdo ligoninė.

23. Programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios programos dalis. jis tvirtinamas ir atnaujinamas ligoninės vyriausiojo gydytojo įsakymu atsižvelgiant į galimas ar nustatytas korupcijos pasireiškimo ligoninėje sritis ir šios programos įgyvendinimą.

24. Programos įgyvendinimo metu programos įgyvendinimą kontroliuoja, metodinę pagalbą korupcijos prevencijos klausimais teikia korupcijos prevencijos komisija ir atsiskaito įstaigos vadovui.

25. Už konkrečių programoje numatytų priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako programos priemonių įgyvendinimo priemonių plane nurodyti darbuotojai.

26. Siekiant nuosekliai vertinti pasiektą pažangą, nustatyti kliūtis ir problemas, kylančias įgyvendinant programą, korupcijos prevencijos komisija periodiškai, informaciją apie priemonių įgyvendinimo eigą, jų veiksmingumą ir tai pagrindžiančius duomenis pateikia ligoninės vyriausiajam gydytojui.

27. Vykdam tikslines šakinės korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje 2017–2019 m. programos įgyvendinimo priemonių plane nurodytas priemones, periodiškai, keturis kartus per metus, t. y. pasibaigus kiekvienam metų ketvirčiui, ne vėliau kaip iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 5 dienos, įstaiga pranešimą-ataskaitą apie priemonių įgyvendinimo eigą, jų veiksmingumą ir tai pagrindžiančius duomenis pateikia sveikatos apsaugos ministerijos korupcijos prevencijos skyriui.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Ši programa įsigalioja nuo jos patvirtinimo.

29. Laukiamas programos įgyvendinimo rezultatas – užkirsti kelią atsirasti palankioms korupcijai sąlygoms ligoninėje, skaidrumo ir atvirumo užtikrinimas vykdam viešuosius pirkimus, administruojant bei teikiant paslaugas ir kt.

30. Korupcinė situacija vertinama ir korupcijos prevencijos programos nuostatos bei jos vykdymo priemonių planas peržiūrimi kas treji metai ir jeigu yra poreikis, gali būti papildoma ir koreguojama dažniau, patvirtinant vyriausiojo gydytojo įsakymu.